

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ

บทที่ 1	บทนำ	1
1.1	หลักการและเหตุผล	1
1.2	คำถามในการศึกษา	8
1.3	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	9
1.4	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.5	นิยามศัพท์	9
1.6	กรอบคิดในการศึกษา	10
1.7	ระเบียบวิธีวิจัย	14
1.7.1	วิธีการศึกษา	14
1.7.2	ขอบเขตพื้นที่ของการศึกษา	14
1.7.3	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
1.7.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
1.7.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	15
บทที่ 2	แนวคิดและทฤษฎี	16
2.1	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	16
2.1.1	แนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ (Identity)	16
2.1.2	อัตลักษณ์ทางเพศ (Gender identity)	17
2.1.3	อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ (Ethnic identity)	18
2.1.4	อัตลักษณ์ชาติ (National Identity)	19
2.1.5	แนวคิดเกี่ยวกับวาทกรรม (Discourse)	25
2.1.6	แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจ (Power)	26
2.1.7	แนวคิดสตรีนิยมสายหลังสมัยใหม่ (Post-modern Feminist)	27

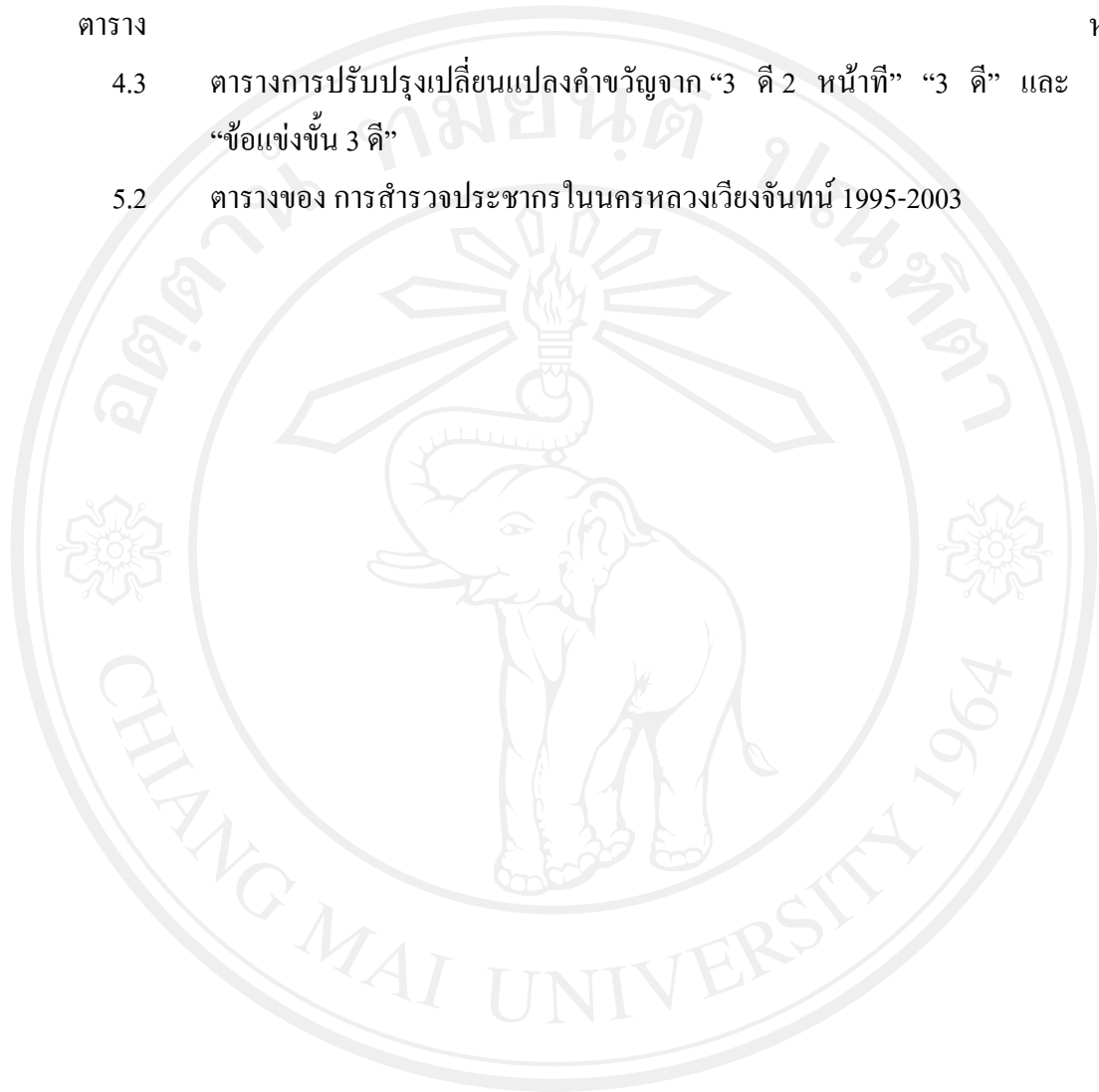
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
2.2.1 งานเขียนที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของลาว	28
2.3 งานเขียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ของแม่หญิงลาว	31
บทที่ 3 การสร้างอัตลักษณ์ผู้หญิงลาวภายใต้ระบอบการนำของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว: “ผู้หญิงสังคมนิยมใหม่”	35
3.1 ประเทศลาวก่อนจะเปลี่ยนเป็นประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)	36
3.1.1 บริบทการก่อรูปของชาติลาว	36
3.2 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้การนำของ “พรรคประชาชนปฏิวัติลาว”	39
3.3 ความหมายของ “ชาติลาว”: อัตลักษณ์กับการสร้างสำนึกความเป็นลาว	45
3.3.1 ธงชาติ	45
3.3.2 เพลงชาติลาว	46
3.3.3 เครื่องหมายประจำชาติ	47
3.4 บทบาทใหม่และอัตลักษณ์ใหม่ของผู้หญิงลาว: “ผู้หญิงสังคมนิยมใหม่”	49
3.5 บทบาทของสื่อต่างๆ ในการสร้างสำนึก ความเป็น “ผู้หญิงสังคมนิยมใหม่”	56
3.5.1 วรรณกรรม: สื่อสร้างความหมายความเป็นผู้หญิงลาวยุคใหม่	59
3.5.2 เพลงลาว: กบกับการสร้างอัตลักษณ์ “ผู้หญิงสังคมนิยม”	67
3.5.3 การแต่งกาย: กบกับการสร้าง “ความเป็นผู้หญิงสังคมนิยม”	74
3.6 สรุป	78
บทที่ 4 จินตนาการใหม่และ “ผู้หญิงลาวแบบใหม่”	80
4.1 นโยบาย “จินตนาการใหม่”	81
4.2 ลาวใหม่ “ในคุณค่าแบบสังคมนิยม”	88
4.3 อัตลักษณ์ผู้หญิงลาว “ผู้หญิงจินตนาการใหม่”	92
4.4 สื่อสร้างทางความหมายความเป็นผู้หญิงลาว “ผู้หญิงจินตนาการใหม่”	106
4.5 วรรณกรรมกับการสร้างความหมายความเป็นผู้หญิงลาว “ผู้หญิงจินตนาการใหม่”	108

	หน้า
4.6 เพลงลาว “ผู้หญิงลาวยุคจินตนาการใหม่”	119
4.7 แต่งกายยังคงไว้ ใส่ใจวัฒนธรรม	127
4.8 สรุป	132
บทที่ 5 ปฏิกริยาของผู้หญิงลาวต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ผู้หญิงลาว: อัตลักษณ์ผู้หญิงลาวที่แตกต่างและหลากหลายในปัจจุบัน	134
5.1 บริบททั่วไปในปัจจุบัน	134
5.2 การวิเคราะห์ให้เห็นถึงปฏิกริยาของผู้หญิงลาว	141
5.3 การวิเคราะห์จากกลุ่มประชากรการศึกษา	144
5.3.1 กลุ่มผู้หญิงที่มีอายุในช่วง 31-40 ปี	145
5.3.2 กลุ่มผู้หญิงที่มีอายุในช่วง 21-30 ปี	161
5.3.3 กลุ่มผู้หญิงที่มีอายุในช่วง 15-20 ปี ขึ้นไป	173
5.4 สรุป	179
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	181
6.1 ข้อค้นพบ	182
6.2 ข้อเสนอแนะ	186
บรรณานุกรม	190
ประวัติผู้เขียน	196

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
4.3	ตารางการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำขวัญจาก “3 ดี 2 หน้าที” “3 ดี” และ “ข้อแข่งขัน 3 ดี”	102
5.2	ตารางของ การสำรวจประชากรในนครหลวงเวียงจันทน์ 1995-2003	143

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
1.1 กรอบคิดที่ใช้ในการศึกษา	13
3.1 ธงชาติลาว ธงชาติวงเดือน	46
3.2 เครื่องหมายชาติลาว	47
3.3 วรรณกรรมเรื่อง “ลูกสาวของพรรคฯ”	64
3.4 หนังสือรวมเพลงลาวที่ได้รับความนิยมตั้งแต่ การปฏิวัติจนถึงปัจจุบัน	68
3.5 ผู้หญิงลาวนิยมแต่งกายด้วยผ้าซิ่นและเบี่ยงแพรเมื่อทำบุญตักบาตร	76
4.1 หนังสือรวมเล่มของวรรณกรรมลาว “ไปหาพรรค” ที่รวมเอาวรรณกรรมเรื่อง “คำสารภาพของคนรัก” เอาไว้ด้วย	109
4.2 วรรณกรรมเรื่อง “หัวใจสีเขียว”	114
4.3 ผู้หญิงลาวไปทำบุญที่พระธาตุหลวงที่เวียงจันทน์	125
4.4 นางสาว “อาพอนลาว” ประจำปี พ.ศ.2550	128
4.5 ผู้หญิงลาวที่ไปทำบุญแห่ปราสาทผึ้งที่พระธาตุหลวง เวียงจันทน์	129
4.6 ผู้หญิงลาวที่ไปทำบุญแห่ปราสาทผึ้งที่พระธาตุหลวง เวียงจันทน์	129
4.7 ป้ายรณรงค์ให้ผู้หญิงลาวนุ่งผ้าซิ่นเข้าไหว้พระธาตุหลวง	130
5.1 ผู้หญิงใส่ชุดออกไปติดต่อกับทางราชการและภาพผู้หญิงที่ใส่อยู่กับบ้าน	148
5.2 กลุ่มผู้หญิงลาวในชุดทำงาน	150
5.3 ผู้หญิงลาวเชื้อสายเวียดนามในชุดประจำวันในร้านขายกาแฟ	153
5.4 ผู้หญิงวัยรุ่นกับชุดธรรมดาที่อยู่กับบ้าน	163
5.5 ผู้หญิงผ่าซิ่นแต่งกายด้วยผ้าซิ่น (ผ้าถุง)	165
5.6 ผู้หญิงลาวในร้านขาย CD และในร้านขายอาหาร	166
5.7 ผู้หญิงลาววัยรุ่นลาวกำลังมีความสุขกับการดื่มกาแฟในตลาดเช้าใจกลางเมือง	174
5.8 วัยรุ่นลาวในชุดเครื่องแบบนักศึกษา	176
5.9 ผู้หญิงวัยรุ่นลาวกับการแต่งกายทันสมัย เช่น กระโปรง กางเกงขาสั้น	177
5.10 วัยรุ่นกับชุดเครื่องแบบนักศึกษาและเวลาไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ	179